

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1834. 25. Janwar.

4ta lappa.

Taunas sinnaš.

No Westwahku walsts, Wahzsemme. Tik breefmigi pluhdi, kahdi, wezzam gaddam iseihoht, pahr Wahzsemmes un Ollenderu semmes seemela puffi bija nahkufchi, retti gaddahs. Arri Westwahku walsti paschas wiffmasakas uppes ta bija pahrpluhduschas, ka wiffi tilti gahje pohsta un laudis zittadi ne ka ar laiwahm warreja pahrkuht. No masas pilsfehtinas gahje dewin zilwefi, patlaban basniza Deewam kalpojufchi, us mahjahm, atnahze pee tahs uppes, pahr kuru winni zittas reisēs bija lehkufchi pahri, un raug! uppe tik bija pahrpluhdusi, ka winneem bija ja-eefagp laiwā, no zehlaja likt pahrzeltees. Straume warren' leela bija un rahwe laiwu, jau ohtrai mallai tuhwu nahkufschu, weenā rauschanā us leiju. Weenam jauneklām tur laiwā bailes uskritte, ka pawiffam wairs ne nahkfoht us mahjahm, bet taifni us juhru: gribb glahbtees un no laiwās to leelu gabalu lehkt pee mallu; bet mallu ne pasneeds, nofliht pats uhdent un ar sawu aplamu lehkschanu wehl laiwu apgahsch, ka arri tee aston zitti laudis lihds ar paschu zehlaju noflihte. — Schee nelaimigi lautini weenā paschā laikā un weetā weens ohtram flahst tikke glabbati, un us katru winnu kappu stahdihš melnu krusu.

No Krahkawas pilsfehtas, kas wezzōs laikōs pee Pohku semmes peederreja. (4. Janw.) No Ollenderu semmes tur schinnis deenās fristigi mahzitaji atnahze; gribb usnemtees, teem Schihdeem, kas tur dsihwo, tahs fristigas mahzibas isfkaidroht un winnus pee Jesu Kristu, muhsu pestitaju, peewest. Winni teem jau wairak kà 100 puss-bihbeles, Schihdu wallodā pahrtul-fotas, irr isdallijis. — Woi palihdschš, woi ne? to laiks mahzihs.

S t a h s t i.

I. Taifns usraugs un labs dehls.

Turku semmê eeksch Uffias tai pilssehtâ, fo sauž Smirna, wezzam bohndneekam dehls bija, kas no waldneekem bija zeltis par bohndneeku usraugu. Schim nu pirmureis' tahdâ sawâ ammatâ nahzajs pa pilssehtu jaht apfahrt, wiffas bohdes list ismekleht, luhkoht woi kophmânnem ne effoht leeki mehri un swarri, un noteefahrt tohs, pee furreem tahdi atrastohs. Tee zitti bohndneeki, preeksch laika to dabbujufchi sinnaht, gahdaja, zif ahtrumâ warredami, ka usraugs pee winneem wiffas leetas pehz likkumeem atrastu. Bet winna pascha tehws ne mas ne bailojahs; un kad wiina kaimini tatschu labbi gan sinna, ka winsch ne wiffai taifnus swarrus bohde turreja, tad tee winnam arri sinnu dewe pahr to pahraudsifchanu un fazzija: fargajtees jel, ka juhs skahde un kaunâ ne krihtat. Winsch tomehr pasmejhahs ween, labbâ duhschâ stahweja preeksch bohdes durim un usraugu gaidija, weenumehr dohmadams: Kas man behdas? Winsch ja mans pats dehls! — Raug'! schis jau atnahk, apstahjahs preeksch wiina bohdes un wiinu tâ usbild: "Draugs, isnesseet sawus mehrus un swarrus ahra, ka winnus warram pahraudsifht un luhkoht, woi wiffi irr taifni." — Schis sohbus ween tahda un ne wahrdu ne atsaffa. Usraugs. arween wehl swesch prett wiinu islifdamees, ar stipru balfi saweem fullainem pawehleja, lai ee-eet bohde un to zaur zauri ismekle. Leelu pulku leeku mehru un swarru tur atraddufchi, wiini tohs isnesse ahra usrauga preekschâ, un 'pehz wiina pawehleschanas preeksch krahpneeka azzim tohs salausija gabbal gabbalds. Schi apkaunofchana wehl ne bija gan; usraugs pehz likkumeem wezzam wehl uslikke leelu naudas strahpi. Wiffi laudis, kas klahrt bija, brihnojahs, ka dehls tik bahrgs prett paschu sawu tehwu bija. Bet wiini wehl wairaf brihnojahs, kad dehls, scho leetu pabeidfis, no sirga lehze semmê, tehwan kritte pee kahjahm un ar gauschahm affarahm tâ us wiinu runnaja: "Mihlajs tehws! taggad esmu padarrijis, fo Deews, semmes likkumi un mans ammat no man prassija; bet laujeet nu man arri walku, sawu behrna-firdi jums rahdiht un preeksch jums pasemmotees, kâ behrnam nahkajs. Muhscham ne esmu aismirfis, fo juhs, tehws, man labba esseet darrijufchi, un arri us preekschu to ne aismirfischu. Bet pehz manna ammata man bija taifnam usraugam buht, un ta taifniba, itt kâ neredfiga buhdama, ne luhko neds pehz tehwa, neds pehz dehla. Juhs tohs likkumus bijat pahrkahpufchi un to strahpi

nopelnijufchi, fo juhs, — ja es to jums arri ne buhtu uslizjis, — taf us preekschu no zitta kahda usrauga buhtu dabbujufchi. Par to manna dwehsele irr no-fkummufi, ka tas mans listens bija, jums to nospreest; bet manna sinnama firde man naw lahmufti, zittadi darriht. Sargajtees us preekschu no fauna un fshades un turrajtees wairaf pa gohdam; manni, luhdsami, nedf lahdeet, nedf nihdeet, bet labbaki noschehlojeet man, ka man waijadseja, tif ruhktu darbu padarriht.“ — To fazzijis, usraugs sirgam atfal kahpe muggurâ un dewahs prohjam, laufchu pulkam ar leelu preeku tam pakkaf kleedsoht: ”Tahdu'taisnu prahtu Deews lai dohd katram wirsneekam un usraugam, un scho muhsu, — lai mums wehl ilgi par preeku un laimi usturr!“ — Pats Keisers, dabbujis sinnaht, kahds taisns winsch effoht sawâ ammatâ, preezajahs un winnu tai paschâ pilssehtâ eezehle par wiffaugstaku burmeisteri, jeb, kâ Turku wallodâ tahdu fauz, par Kahdi. Un arri schinnî ammatâ winsch zaur sawu taisnu un gudru prahtu Keiseram par tif leelu patiffchanu bija, ka tas winnu jo deenas jo augstakâ gohdâ zehle un winsch pehzlaikâ palikke par paschu pirmu un augstaku teefaskungu pahr wiffu Turku semmi.

2. Labs brahliis.

Ruggis, pilns ar saldteem peekrauts, wehtras laikâ juhrâ faplihsfe. Lautini, grippedami glahbtees, eefapfe masâ laiwâ. Ruggineeks, redsedams laiwu jau wiffai pilnu, peefauze wirsneekam: ja winsch diwdesmit no teem laudim ne tuhlihn liktu nostumt juhrâ, tad laiwa ar winneem wiffseem drihs grimtu dibbenâ. Jau tee pehz lohsehni wiffi bija islassiti, kurreem neschehligi ja-noflihsst; jau taisijahs, Deewu luhgdami, us nahwi. Weenam no scheem wihreem jaunakajs brahliis arri turpatt laiwâ bija. Bet schis, tif dsirdejis, ka wezzakam brahlan effoht ja-nomirft, nahf un mettahs wirsneekam pee kahjahm, luhgdamees, lai winnu jel brahta weetâ eemett juhrâ un brahli paturr laiwâ. ”Jo mans brahliis,“ tâ winsch sakka, ”irr wezzaks pahr manni, wairaf irr mahzijeess, ne kâ es, un darbu proht, ar fo firmam tehnam un mahtei un tahm fihkahm, masahm mahfinahm maifi warr nopelniht. Ak! kad winsch wairs ne buhs, tad tee arri bohjâ ees. Schehlojeet winnu, un lai winsch dsihwo, wezzakeem un mahfahm par palihgu un preeku. Labbaki eemetteet manni juhrâ; jo es teem mas fo warru palihdseht.“ — Wirfneeks bija ar meeru: wezzaku brahli paturreja laiwâ un jaunaku lifke zitteem lihds eestumt juhrâ. Bet schis, ar nahwi stipri zihni-

damees, turrejahs, jif warredams, pee laiwas. Tee, kas laiwâ bija, to manuidams, gan darbojahs ar aireem winnu nogruht, bet teem tomehr ne isdewahs. Seftch stundas jau nabbadsinfch laiwai paffat bija peldejis, tad juhra palikke rahma un fuggineeks, mannidams, ka laiwa nu gan wehl weenu zilweku wairaf warroht panest, winnu lifke eenemt eefschâ. Tâ nu fchis gohdigs jauneklis, kas pafchu fawu dftchwibu ne taupidams un us faweem mihtem wezzakeem dohdams, fawu brahli bija isglahbis, pats laimei tikke isglahbts. — Redf, fo mihtlestiba eefpehj! Kaut jel wehl muhtu laifôs daudf tahdu jauneku buhtu!

S l u d d i n a f c h a n a.

Gohdigs junkuris un muifchas-waldineeks, kas taggad fawu deenasta-weetu tadeht atstahj, ka ta muifcha, tur lihds fchim winsch bija, tohp pahrdohsta, mekle jaunu weetu. Winsch semmes-tohpfchanu rikpat labbi, kâ arri wiffas, pee muifchas-waldifchanas waijadftgas ffrifhwefchanas proht un labbas leezibas-grahmataf par to, kâ lihds fchim trr weddees, ware parahdiht. Tahlatu sinu ware dabbuht pee ta mehrneeka N. W. Ufers, Nihgâ, Maffawas ahrpilsfehta, masâ ohrman-eelâ, eefsch tahs mahjas №. 41., kas tam muzzineekam Demasius peederr.

Sinna, jif naudas 23. Janwar-mehn. deenâ 1834 eefsch Nihges maffaja par dascham prezzehm.

Maffaja:		Sudr. naudâ. Rb. R.	Par	Maffaja:	Sudr. naudâ. Rb. R.
Par					
1 puhru rubfu, 116 mahrziaus smaggu		1 50	1 pohdu (20 mahrzineem) wafku =		5 —
— meefchu, 100 mahrzin. smaggu		1 —	— tabafa = = = = =		— 90
— kweefchu, 128 mahrzin. smaggu		1 80	— fweesta = = = = =		2 25
— aufu = = = = =		— 65	— dsselfes = = = = =		— 65
— firnu = = = = =		1 35	— linnu, frohna = = = = =		2 40
— rupju rubfu = miltu = = = = =		1 45	— brakka = = = = =		2 —
— bihdeletu rubfu = miltu = = = = =		1 70	— fannepu = = = = =		1 —
— bihdeletu kweefchu = miltu = = = = =		2 20	— fchfihthu appinnu = = = = =		2 20
— meefchu = putrainu = = = = =		1 50	— nefchfihthu jeb prezzes appinnu		1 20
— eefjala = = = = =		1 5	— muzzu filku, eglu muzzâ = = = = =		6 25
— linnu = fehklas = = = = =		2 50	— lasdu muzzâ = = = = =		6 50
— fannepu = fehklas = = = = =		1 15	— fmalkas fahls = = = = =		4 —
1 wesumu feena, 30 pohdus smaggu		2 20	— rupjas baltas fahls = = = = =		4 25
barrotu wehrfchu gaku, pa pohdu =		1 —	— wahti brandwihna, puffdegga = = = = =		8 50
			— — — — — diwdegga =		10 50

Weenu fudraba rubli warreja dabbuht par 359½ kapeikeem warra naudaf.

Brihw drikkelt. No juhmallas-gubernementu augstas waldifchanas puffes:
Dr. C. E. Napierfky.